

Handlingsplan för Uddevalla Gymnasieskola vid misstanke om droger

Handlingsplanen syftar till att:

- Säkerställa rutiner för hur skolan agerar vid misstanke om att elev använder narkotika, är akut påverkad i skolan eller vid innehav och försäljning av droger i skolan.
- Säkerställa att eleven är drogfri om eleven avser fortsätta studierna vid skolan.
- Upprätta en åtgärdsplan för eleven som stöd för att kunna fortsätta studierna vid skolan.
- Säkerställa övriga elevers rätt till studiero och säker arbetsmiljö.

Beskrivning av rutiner

Misstanke

Oro för och misstankar om att en elev använder narkotika kan väckas av flera omständigheter och växer ofta gradvis fram. Bakgrunden kan vara ändrat beteende, yttre tecken, sämre motivation, ökad frånvaro, andra elever som berättar och är oroliga, särskilda tecken med mera. Det kan vara svårt att bedöma vad orsaken till förändringen kan vara. Ofta finns en "magkänsla" hos pedagoger och personal i mötet med eleven. Första åtgärden vid oro är att samtala och rådgöra med kollegor och elevhälsa för att "stämna av magkänslan".

Rektor kontaktas

Personal ska vid oro och misstanke informera rektor och elevhälsa.

Bedömning

Rektor och elevhälsa gör tillsammans med berörd personal en bedömning av situationen och fattar beslut om att kalla elev till samtal.

Drogtest erbjuds

Syftet med drogtestet är att få misstanken bekräftad eller dementerad. Eleven ska upplysas om att ett drogtest är frivilligt, men också informeras om eventuella konsekvenser av att avstå. Eleven ska också informeras om hur drogtestet genomförs, var det sker, vem som utför det, hur informationen om testresultatet hanteras och vad som händer om testet är positivt.

Om ni som personal vill veta mer om dessa rutiner så kontakta gärna rektor, elevhälsa eller drogförebyggande samordnare och ställ frågor.

Handlingsplan vid misstanke om narkotikabruk.

Misstanke

Vid misstanke om narkotikabruk kontaktas rektor.

Samtal

Rektor och elevhälsan samtalar med eleven om vad som föranlett misstanke om narkotikabruk.

Vårdnadshavare kontaktas

Rektor eller elevhälsan kontaktar vårdnadshavare för elever under 18 år, eleven ges möjlighet att själv först kontakta vårdnadshavare och berätta. Är eleven över 18 år kontaktas eventuellt föräldrar i samråd med eleven.

Drogtest erbjuds

Drogtest erbjuds om eleven nekar till narkotikabruk. Testerna är frivilliga och syftet är att få en misstanke bekräftad och en utgångspunkt för fortsatta stödinsatser.

Avstår eleven att lämna drogtest eller testet är positivt riskerar eleven avstängning från praktiska moment och APL tills negativa prov eller sjunkande värden visas. Undervisning i teoretiska ämnen bedrivs i former som säkerställer övriga elevers rätt till studiero och säker arbetsmiljö. Skriftligt svar på resultatet av drogtest lämnas till rektor från den som utför testet. Individuella bedömningar görs av rektor.

Anmälan till socialtjänsten

Anmälan till socialtjänsten görs enligt SoL 14 kap. 1 § *om eleven är under 18 år och erkänner narkotikabruk, vägrar göra drogtest eller testar positivt på drogtest.*

Medgivande bryta sekretess

I samband med det första samtalet och anmälan till socialtjänsten ombeds eleven lämna medgivande att bryta sekretessen så att skolan kan få information om att eleven lämnar drogtest och deltar i socialtjänstens åtgärder. Om medgivande ej ges ska elev eller vårdnadshavare se till att skriftligt svar på drogtest lämnas till rektor eller elevhälsan.

Åtgärdsplan

I samband med anmälan till socialtjänsten kallar rektor till elev genomgång. Tillsammans med elev och vårdnadshavare upprättas en individuell åtgärdsplan. Den ska innehålla:

- Hur skola och vårdnadshavare håller kontakt(om elev är under 18 år)
- Förutsättningar för fortsatt skolgång(närvaro, tider, lokal, stöd och redovisning av drogtest).
- Att kontakt med behandlingsenhet erbjuds.
- Om medgivande att bryta sekretess godkänns.
- Information om skollagen 5 kap.

Uppföljning

Rektor kallar till uppföljningssamtal inom två veckor. Därefter avgörs om det finns behov av fortsatta insatser.

Handlingsplan vid påverkan av droger, innehav eller försäljning av narkotika

Vid misstanke

Vid misstanke om att elev är alkohol eller narkotikapåverkad, vid innehav eller försäljning av narkotika i skolan kontaktas rektor och elevhälsan omgående.

Samtal och bedömning

Rektor och elevhälsan samtalar med eleven och gör en bedömning av situationen.

Polis tillkallas

Polis tillkallas till skolan vid behov. Bedömning görs på plats. Vid pågående brott (t ex försäljning kontaktas polis omgående)

Vårdnadshavare

Rektor eller elevhälsan kontaktar vårdnadshavare för elever under 18 år, eleven ges möjlighet att själv först kontakta vårdnadshavare och berätta. Är eleven över 18 år kontaktas eventuellt förälder i samråd med eleven.

Drogtest erbjuds vid narkotikapåverkan, innehav och försäljning av narkotika

Drogtest erbjuds om eleven nekar till narkotikabruk. Testerna är frivilliga och syftet är att få en misstanke bekräftad och en utgångspunkt för fortsatta stödinsatser.

Avstår eleven att lämna drogtest eller testet är positivt riskerar eleven avstängning från praktiska moment och APL tills negativa prov eller sjunkande värden visas. Undervisning i teoretiska ämnen bedrivs i former som säkerställer övriga elevers rätt till studiero och säker arbetsmiljö. Skriftligt svar på resultatet av drogtest lämnas till rektor från den som utför testet. Individuella bedömningar görs av rektor.

Anmälan till socialtjänsten

Anmälan till socialtjänsten görs enligt SoL 14 kap. 1 § om eleven är under 18 år och erkänner narkotikabruk, vägrar göra drogtest eller testar positivt på drogtest.

(Ej vid alkoholpåverkan om inte en annan bedömning görs.)

Medgivande bryta sekretess

I samband med det första samtalet och anmälan till socialtjänsten ombeds eleven lämna medgivande att bryta sekretessen så att skolan kan få information om att eleven lämnar drogtest och deltar i socialtjänstens åtgärder. Om medgivande ej ges ska elev eller vårdnadshavare se till att skriftligt svar på drogtest lämnas till rektor eller elevhälsan.

Avvisning från skolan

Omyndig elev hämtas från skolan av vårdnadshavare. Myndig elev avvisas från skolan. Vid behov avlägsnar polisen eleven från skolan. Skolan gör en bedömning utifrån situationen om vem som behöver kontaktas för omhändertagande av eleven.

Åtgärdsplan

I samband med anmälan till socialtjänsten kallar rektor till elev genomgång. Tillsammans med elev och vårdnadshavare upprättas en individuell åtgärdsplan. Den ska innehålla:

- Hur skola och vårdnadshavare håller kontakt (om elev är under 18 år)
- Förutsättningar för fortsatt skolgång (närvaro, tider, lokal, stöd och redovisning av drogtest).
- Att kontakt med behandlingsenhet erbjuds.
- Om medgivande att bryta sekretess godkänns.
- Information om skollagen 5 kap.

Uppföljning

Rektor kallar till uppföljningssamtal inom två veckor. Därefter avgörs om det finns behov av fortsatta insatser.

Handlingsplan vid innehav av alkohol i skolans lokaler

Alkohol i skolans lokaler

Om en elev avslöjas med alkohol i skolans lokaler ska rektor eller elevhälsan omgående kontaktas.

Alkoholen omhändertas

Alkoholen omhändertas, se skollagen 5 kap. 22 § Omhändertagande av föremål.

Samtal

Rektor och elevhälsa samtalar med elev samt ringer hem till vårdnadshavare om eleven är under 18 år.

Lagrum som underlag till åtgärder

Anmälningsskyldighet

I kap 14 1§ socialtjänstlagen, ska alla som jobbar med barn och ungdomar, t ex inom hälso- och sjukvård, skola, fritidsgård och polis, anmäla misstanke om att ett barn eller ungdom far illa. Det kan handla om misstanke om brottslighet eller drogmissbruk. Anmälan görs av rektor och elevhälsan.

Skollagen 5 kap. Trygghet och studiero

Arbetsmiljö, 3 § Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Allmänna befogenheter för rektor och lärare, 6 § Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 §§ får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Inhämtande av yttrande och information till berörda, 16 § Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning. **Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.**

Avstängning i de frivilliga skolformerna, 17 § I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna får huvudmannen besluta att helt eller delvis stänga av en elev om

1. eleven med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid bedömningen av elevens måluppfyllelse och kunskaper,
2. eleven stör eller hindrar utbildningens bedrivande,
3. eleven utsätter någon annan elev eller av utbildningen berörd person för kränkande behandling, eller
4. elevens uppförande på annat sätt inverkar negativt på övriga elevers trygghet och studiero.

Huvudmannen får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart. Om det kan antas att någon av förutsättningarna för avstängning enligt första stycket 2-4 är uppfyllda och beslutet är nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero, får rektorn besluta om omedelbar avstängning. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt tredje stycket. Lag (2015:482).

Avstängningstid i de frivilliga skolformerna, 18 § Beslut enligt 17 § får inte avse avstängning under längre tid än två veckor under ett kalenderhalvår, om inte annat följer av andra stycket.

Avstängningen får förlängas om syftet med en kortare avstängningstid inte har uppnåtts eller om det av någon annan anledning bedöms som nödvändigt med hänsyn till elevens uppträdande. Ett beslut om avstängning enligt 17 § får dock inte avse längre tid än återstoden av pågående kalenderhalvår och tre ytterligare kalenderhalvår.

Rektorns beslut om omedelbar avstängning enligt 17 § tredje stycket gäller till dess huvudmannen har prövat saken och får inte avse längre tid än en vecka. Om huvudmannens beslut inte kan avvaktas med hänsyn till andra personers säkerhet, får beslutet förlängas med ytterligare en vecka.

Avstängning från viss utbildning med praktiska inslag, 19 § Huvudmannen får besluta att helt eller delvis stänga av en elev från en viss utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning eller särskild utbildning för vuxna, om

1. det i utbildningen ingår praktik eller delar av utbildningen är arbetsplatsförlagd, och
2. det är uppenbart olämpligt att eleven deltar i den praktiska tjänstgöringen.

Huvudmannen får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart. Om det kan antas att förutsättningarna för avstängning enligt första stycket är uppfyllda och det är nödvändigt på grund av brådskande omständigheter, får rektorn besluta om omedelbar avstängning. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt tredje stycket. Lag (2015:482).

Avstängningstid från viss utbildning med praktiska inslag, 20 § Ett beslut om avstängning enligt 19 § ska avse viss tid eller gälla utan tidsbegränsning. Rektorns beslut om omedelbar avstängning enligt 19 § tredje stycket gäller till dess att huvudmannen har prövat saken och får inte avse längre tid än en vecka. Om huvudmannens beslut inte kan avvaktas med hänsyn till andra personers säkerhet, får beslutet om omedelbar avstängning förlängas med ytterligare en vecka.

Inhämtande av yttrande, 21 § Innan huvudmannen eller rektorn beslutar om avstängning enligt 17 eller 19 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig. Innan huvudmannen fattar beslut ska, om eleven är under 18 år, samråd även ske med socialnämnden. Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett sådant beslut som avses i 17 § tredje stycket och 19 § tredje stycket. Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.

Omhändertagande av föremål, 22 § Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket.

23 § Ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

Barnkonventionen, Artikel 33: Skydd mot narkotika

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, innefattande lagstiftningsåtgärder, administrativa och sociala åtgärder i upplysningssyfte, för att skydda barn från olaglig användning av narkotika och psykotropa ämnen såsom dessa definieras i tillämpliga internationella fördrag och för att förhindra att barn utnyttjas i den olagliga framställningen av och handeln med sådana ämnen.

